

Sygn. akt II CK 485/04

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tadeusz Żyznowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Gerard Bieniek

SSN Barbara Myszka

w sprawie z powództwa Skarbu Państwa - Starosty W.

przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w W.

o ustalenie,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 9 marca 2005 r., kasacji strony powodowej od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 18 lutego 2004 r., sygn. akt I ACa (...),

oddala kasację i zasądza od powodowego Skarbu Państwa na rzecz pozwanego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej kwotę 5.400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) kosztów procesu za instancję kasacyjną.

Uzasadnienie

Oddalając - zaskarżonym wyrokiem apelację powodowego Skarbu Państwa Sąd Apelacyjny przytoczył niesporny stan faktyczny będący podstawą oddalenia powództwa. Mianowicie pozwany Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej powstał w wyniku przekształcenia Zakładu Opieki Zdrowotnej w W., na mocy zarządzenia b. Wojewody L. z dnia 10 grudnia 1997 r., uzupełnionego kolejnymi zarządzeniami

Wojewody z dnia 10 lipca i 29 grudnia 1998 r. Na podstawie umowy nieodpłatnego przeniesienia prawa własności nieruchomości z dnia 30 grudnia 1998 r. zawartej w formie aktu notarialnego Skarbu Państwa w imieniu którego działał b. Wojewoda Leszczyński pozwany Zakład Opieki Zdrowotnej nabył nieruchomości, obejmujące sporne działki nr (...)/3, (...)/5, (...)/3, (...)/2 i (...)/1 położone w W.

Sądy obu instancji nie znalazły podstaw do zakwestionowania ważności tej umowy bowiem stosownie art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408 ze zm.) samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej gospodaruje samodzielnie przekazanymi w nieodpłatne użytkowanie i majątkiem Skarbu Państwa lub komunalnym oraz majątkiem własnym (otrzymanym i zakupionym). Przepis ten określa jedną z zasad gospodarowania majątkiem przez zakład opieki zdrowotnej. W ocenie sądów obu instancji pozwany Zakład mógł – bez żadnych przeszkód prawnych - nie tylko nabywać na własność nieruchomości, ale także otrzymywać ogół praw majątkowych bez ograniczenia co do ich przedmiotu. Możliwość taką przewiduje art. 53 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, który dopuszcza przekazanie tworzonej państwowej osobie prawnej nieruchomości na własność lub w wieczyste użytkowanie. Przepisu art. 53 ust. 1 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej nie można - w zgodnej ocenie Sądów obu instancji - traktować jako przepisu szczególnego, skoro zarówno hipotezy jak i dyspozycje wymienionych wyżej przepisów są odmienne. Nie ma więc zakresu, w którym - wbrew odmiennym twierdzeniom powodowego Skarbu Państwa - dochodziłoby do kolizji między obu normami.

Kasację złożył powodowy Skarb Państwa – Starosta W.

Skarżący zarzucił naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu przez Sądy obu instancji zapatrywania, że pomiędzy art. 53 ust. 1 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej a art. 53 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami nie zachodzi kolizja.

Skarżący wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w Z. z dnia 15 września 2003 r. sygn. akt I C (...) i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego jej rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach procesu za wszystkie instancje.

Pozwany: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w złożonej odpowiedzi na kasację wnosił o jej oddalenie z zasądzeniem kosztów procesu za instancję kasacyjną.

Sąd Najwyższy - po uwzględnieniu treści art. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 13, poz. 98) - zważył, co następuje:

W myśl art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408 ze zm.) samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej gospodaruje samodzielnie przekazanymi w nieodpłatne użytkowanie nieruchomościami i majątkiem Skarbu Państwa lub komunalnym oraz majątkiem własnym (otrzymanym i zakupionym). Przepis ten stanowi o samodzielności tego podmiotu w zakresie gospodarowania składnikami jego majątku, w skład którego wchodzi wymienione prawa majątkowe. W literaturze przedmiotu przez prawa majątkowe rozumie się prawa bezpośrednio uwarunkowane interesem ekonomicznym uprawnionego. Mają one bowiem z reguły zabezpieczyć uprawnionemu materialne środki jego egzystencji. Powołany przepis art. 53 ust. 1 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej nie pozostawia wątpliwości co do tego, że w wypadku przekazania samodzielnemu publicznemu zakładowi opieki zdrowotnej w nieodpłatne użytkowanie nieruchomości i majątku - Skarbu Państwa lub komunalnego, zakład ten gospodaruje nimi samodzielnie. Jest to przepis o charakterze gwarancyjnym, mający zapewnić samodzielność w zakresie gospodarowania. Zastrzeżona w ustawie pozycja samodzielności wyznacza specyficzną pozycję i cechę tego majątku, wynikającą z funkcji jaką w obowiązującym porządku prawnym ma do spełnienia podmiot gospodarujący tym majątkiem. Poza uzyskaniem majątku w drodze przekazania samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej może otrzymać lub zakupić majątek o czym rozstrzyga omawiany art. 53 ust. 1 powołanej ustawy. Nie można zatem - wbrew odmiennym twierdzeniom skarżącego Skarbu Państwa - zasadnie negować stanowiska wyrażonego przez Sądy obu instancji, iż samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej mogą zarówno nabywać, jak i otrzymywać ogół praw majątkowych bez ograniczenia co do ich przedmiotu. Nie istnieją bowiem podstawy do wprowadzania ograniczeń, których ustawa nie nakłada i nie wymienia. Wniosek przeciwny do prezentowanego przez skarżącego w kasacji zakazu przekazania pozwanemu Zakładowi prawa własności nieruchomości znajduje potwierdzenie w art. 51 i n. ustawy o gospodarce nieruchomościami. Jedną z dopuszczalnych form wyposażenia przez Skarb Państwa państwowej osoby prawnej w nieruchomości jest – stosownie do art. 51 ust. 2 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami - przeniesienie własności nieruchomości. Pomiędzy przepisami art. 53 ust. 1 ustawy o zakładach opieki

zdrowotnej z przepisami art. 51 i n. ustawy o gospodarce nieruchomościami nie zachodzi jak to trafnie wskazały Sądy obu instancji – kolizja, co pozwala na stwierdzenie, że kasacja nie zawiera usprawiedliwionych podstaw i dlatego podlega oddaleniu z zasądzeniem na rzecz strony pozwanej żądanych kosztów procesu za instancję kasacyjną (art. 393¹² w zw. z art. 393¹⁸, 391 § 1, 108 § 1 w zw. z art. 98 § 1 oraz 3 i art. 99 k.p.c.).

Z powyższych przyczyn i na podstawie powołanych przepisów orzeczono jak w sentencji wyroku.